

TÌNH YÊU CÓ TUỔI KHÔNG?

“*Không, tình không đợi tuổi*” là câu trả lời ở đầu mỗi mỗi người sinh sống trên quả địa cầu này. Ở nước ta thì ta biết ở tuổi mười sáu, con trai mới được cưới vợ nhưng con gái ở tuổi mười ba là đã có chồng được rồi (nữ thập tam, nam thập lục). Đó là nói chuyện vợ chồng chứ biết mơ mộng thì con gái biết sớm hơn. Chừng tám, chín tuổi, cô bé đã mơ hồ thấy mình thích thích thằng hàng xóm tuy chưa biết “*mơ ngày mai pháo nhuộm đường vui*” trong khi cậu nhỏ ở tuổi ấy còn mặc quần thủng đít chạy rong ! Mười sáu tuổi mới cưới vợ được chứ yêu đương thì các cậu cũng biết yêu sớm.

Ông nội tôi mới mười bốn mà đã biết mơ mộng bà nội tôi rồi, bà tuổi mười ba, ngày đêm ông nhung nhớ. Ông viết vậ trong hồi ký! Mà mãi đến tuổi mười chín ông mới xin cưới vì phải lo học hành thi cử, đại đăng khoa đã. Văn chương bình dân cho ta biết dù trên tám mươi, đàn bà vẫn có thể mơ mộng yêu đương được qua hai câu ca dao:

*Bà già đã tám mươi tư
Ngồi trong cửa sổ gọi thư kén chồng!*

Mà tình yêu là gì? Là tình cảm nảy nở tự nhiên giữa hai người nam nữ. Nhưng ngày xưa, kín cổng cao tường, môn đăng hộ đối, nam nữ không được tự do yêu đương. Cưới vợ lấy chồng là quyền của các bậc trưởng thượng. Cha mẹ, ông bà đặt đầu gối đầy đã gây ra biết bao mối tình lỡ, biết bao mối tình cam! Mãi đến thế kỷ 20, làn gió văn minh phương Tây thổi đến, lay động nếp sống hủ nho của xã hội ta với nhiều sách báo ca tụng tự do cá nhân, đả phá quan niệm quân sự phụ, tam tông tứ đức, hậu quả của một ngàn năm nô lệ giặc Tàu. Nếu không có một trăm năm đô hộ giặc Tây thì trí thức nước ta, văn nghệ sĩ nước ta nhất định cũng biết hướng dẫn “*một Việt Nam ngang tầm cao thế giới*” (nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông) sớm hơn!

Người ta mạnh dạn sống cho mình, sống với những cảm xúc tự nhiên, không cần đè nén lòng mình như xưa, nhất là trong lãnh vực tình yêu nam nữ. Người ta thúc dục nhau yêu đương:

*Mau với chứ, vội vàng lên với chứ,
Em, em ơi, tình non sắp già rồi.
(Giục Giã của Xuân Diệu)*

Cả một phong trào thơ mới và một nền tân cổ nhạc ca tụng hạnh phúc tuyệt vời của tình yêu. Nhưng không ai định nghĩa được tình yêu! Xuân Diệu, người được tặng biệt danh 'Ông Hoàng Thơ Tình', cũng lắc đầu:

*Làm sao cắt nghĩa được tình yêu!
(Vi sao?)*

và nhạc sĩ Trịnh Công Sơn thì cho rằng ta không điều khiển được lòng mình khi tình yêu tới:

*Tình yêu như trái phá,
Con tim mù lòa!*

Ta chỉ biết cảm nhận:

*Một mai thức dậy,
Chợt hồn như ngắt ngảy,
Chợt buồn trong mắt nai.
Rồi tình vui trong mắt,
Rồi tình mềm trong tay...
(Tình Sầu)*

Đã làm người đổ ai thoát được “vết thương êm ái” của tình yêu:

*Có chàng nghệ sĩ từ đâu lại,
Êm ái trao tôi một vết thương
(Hai Sắc Hoa Ti-gôn của TTKH - Bài thơ thứ nhất)*

Thi sĩ Nguyễn Bính phân trần:

*Gió mưa là bệnh của trời,
Tương tư là bệnh của tôi yêu nàng.
(Tương Tư)*

Người người nhớ nhau:

*Thôn Đoài ngồi nhớ Thôn Đông,
Một người chín nhớ mười mong một người.
(Tương Tư của Nguyễn Bính)*

Xa nhau càng nhớ nhiều hơn:

*Người ở bên trời, ta ở đây.
Chờ mong phương nọ, ngóng phương này.
Tương tư đôi chốn, tình ngàn dặm,*

Vạn lý sâu lên, núi tiếp mây.

(*Vạn Lý Tình* của Huy Cận)

Ngay cả khi ôm súng ngoài biên ải, chạm mặt với hiểm nguy trùng trùng, người chiến binh vẫn để lòng hướng về người em gái hậu phương:

Đêm nằm gói súng,

Trông ánh trăng cho người này chạnh nhớ thương người kia!

(*Hàng Hàng Lốp Lốp* của Nguyễn Văn Đông).

Mà khi đã yêu thì muốn chiếm hữu, muốn người kia là của riêng mình cho dù chưa phải là vợ chồng. Nguyễn Bính diễn tả mối ghen trong lòng ông đối với cô nhân tình bé bỏng của ông thật là tuyệt vời. Trên đời không ai có thể “*Ghen*” hay hơn ông:

Tôi muốn cô đừng nghĩ đến ai,

Đừng hôn, dù thấy bó hoa tươi

Đừng ôm gối chiếc, đêm nay ngủ,

Đừng tắm chiều nay, biển lấm người.

...

Cô là tất cả của riêng tôi!

Hỡi cô nhân tình bé của tôi ơi!

Ơi! Cô nàng nào cũng muốn được yêu như cô nhân tình bé nhỏ này!

Và ở lứa tuổi nào thì ngọn lửa tình không còn âm ỷ nữa, ở lứa tuổi nào thì người ta không cần tìm tình yêu nữa? Mới đây trên mạng có đưa tin một bà người Nhật thất tình ở tuổi 99 với tên họ và hình ảnh đàng hoàng mà tôi không ghi lại! Tôi tò mò đọc thì thấy năm nay (2022) bà 107 tuổi, mặt mày còn tươi tắn lắm. Chồng qua đời lúc bà 70. Không phải bận rộn vì chồng con nữa nên bà trở lại hành nghề nhiếp ảnh của mình. Khi vừa tròn 100 tuổi, cuộc triển lãm hình ảnh của bà đã được giải thưởng toàn quốc. Bà tuyên bố ta nên sống vui với công việc mình yêu thích mỗi ngày, không nên ngồi đếm tuổi. Bà đã gặp và yêu một ông bạn cùng ở tuổi 99. Hai người thương yêu và quý trọng nhau. Không may là ông từ trần không lâu sau đó chứ không phải vì “*yêu sai duyên, và mền chẳng nhằm người*” (*Dại Khờ* của Xuân Diệu) mà bà thất tình.

Người nam người nữ thật sự yêu nhau bởi điều gì, nhớ nhau bởi điều gì?

Tình cờ tôi được thấy video của một bà bác sĩ ở Việt Nam chuyên giải bày tâm sự cho những cặp vợ chồng có những thắc mắc phòng the mà không biết hỏi ai, giống như Dr. Ruth của Mỹ trước đây. Người ta cũng thường thắc mắc sao nhiều đôi thề non hẹn biển, trân trọng nhau nhiều năm, cứ tưởng không có người kia thì người này không sống được mà cưới nhau xong không bao lâu lại chia tay? Ông Hoàng Thi Ca cũng có suy nghĩ:

Tình yêu đến, tình yêu đi, ai biết!

Trong gặp gỡ đã có mầm ly biệt.

(*Giục Giã* của Xuân Diệu)

Bà bác sĩ ni dường như có câu giải đáp. Bà dẫn lời khoa học chứng minh đàn ông đàn bà thu hút nhau bởi năng lượng tình dục đồng điệu. Tình yêu chỉ là cái vỏ ngoài duyên dáng của tình dục. Theo bà, nếu tình dục không hòa hợp, bạn không thể có một hôn nhân hạnh phúc, chồng bạn chẳng có tâm trạng âu yếm nuông chiều bạn như thuở ban đầu. Bà khẳng định đàn ông đàn bà tìm đến với nhau thực chất là do bản năng tình dục dẫn dắt. Dù có tin tưởng tuyệt đối vào tình yêu lứa đôi thì cái nguyên nhân đứng sau vẫn là tình dục. 95% hành động của chúng ta được chi phối bởi vô thức (bà muốn nói *Thuyết Vô Thức* của Sigmund Freud) nghĩa là những ham muốn dục tính ẩn sâu ở bên trong. Hai người có thể đã đến với nhau bằng tình yêu nồng nàn nhưng cứ thử sống một năm với nhau trong tình trạng tình dục không hòa hợp xem. Bà khẳng định tình yêu nồng cháy ban đầu cũng sẽ trở thành nguội lạnh! Bà nói thêm rằng không những khoa học mà nhiều triết thuyết về tâm linh và tôn giáo cũng cho rằng chính dục tính luyến ái là thứ dẫn dắt đàn ông đàn bà tìm đến với nhau. Loài người lãng mạn gọi đó là tình yêu!

Xuân Diệu, nhà thơ lãng mạn, đã có những vần thơ da diết:

*Bữa nay lạnh, mặt trời đi ngủ sớm,
Anh nhớ em, em ơi! Anh nhớ em.*

...

*Anh nhớ tiếng. Anh nhớ hình. Anh nhớ ảnh!
Anh nhớ em, anh nhớ lắm, Em ơi!
(*Tương Tư Chiều*)*

Ông tham lam:

*Hãy khăng khít những cặp môi gắn chặt
Cho anh nghe đôi hàm ngọc của răng
Trong say sưa anh sẽ bảo em rằng:
“Gần thêm nữa! Thế vẫn còn xa lắm!”
(*Xa Cách*)*

Ông yêu đương mê mẩn như vậy nhưng không phải người em được mô tả ở đây là một nàng! Tôi không hề biết Xuân Diệu ‘gay’ cho đến khi tìm tài liệu về ông và ngạc nhiên được đọc về đêm tân hôn của ông trên mạng (bài *Đêm Tân Hôn Kỳ Lạ/Nhà Thơ Xuân Diệu Và Vợ*.) Dù rất mến phục thi tài ông, vợ cũng không chịu được cảnh có cũng như không vì ông không thể “sát đôi đầu, kẻ đôi ngực”, không thể “trộn nhau đôi mái tóc ngắn dài” với vợ, như với người em cùng phái (bài thơ *Xa Cách*) nên cô đành gạt lệ chia tay sau mấy tháng ngậm ngùi.

Như thế cho thấy bà bác sĩ ở Việt Nam suy diễn đúng: Tình yêu chỉ là cái vỏ ngoài duyên dáng của tình dục. Nghiêm túc như Bà Huyện Thanh Quan cũng hiểu cái sự đời này và thông cảm cho cô Nguyễn Thị Đào xin ly dị để lấy chồng khác khi bị chồng ruồng bỏ. Nhân ông huyện đi vắng, bà thay chồng phê đơn:

*Phó cho con Nguyễn Thị Đào,
Nước trong leo lẻo cấm sào đọi ai!
Chữ rằng xuân bất tái lai,
Cho về kiếm chút, kéo mai nữa già!*

Hôn nhân là một phạm trù gồm hai mặt của một đồng tiền: tình yêu và ái dục. Hôn nhân có tình yêu mà không thỏa mãn được tình dục thì không bền. Ở với nhau mà không có tình yêu thì cũng khổ, nhất là đối với người đàn bà. Dường như ở người nam, trời phó cho dục tính (*libido*) mạnh nên dù không yêu họ vẫn có thể ‘mần’ được chuyện ấy một cách thú vị. Đối với phái nữ thì như là một cực hình nếu không có tình cảm với người kia!

Tuổi tác có quan trọng trong quan hệ nam nữ không? Có người cho rằng chênh lệch tuổi tác giữa hai người không đáng kể và nêu ra mối tình của thế kỷ: Tổng thống Macron của Pháp yêu bà thầy của mình và khi lớn lên đã cưới bà làm vợ và hai người sống hạnh phúc. Nhưng đó là ngoại lệ. Thông thường thì người nam lớn tuổi hơn. Có khi hơn cả mấy chục tuổi cũng không sao. Các bạn còn nhớ câu chuyện ông Nguyễn Công Trứ hơn cô bạn gái 50 tuổi và ông đã dí dỏm giới thiệu tuổi mình với câu: “*Ngũ thập niên tiền, nhị thập tam.*” Chắc cô nàng mới ngoài hai mươi mà ông thì đã bảy mươi ba tuổi rồi!

Và ở bên trời Tây cũng không ngoại lệ. Tình cờ tôi được biết gương mặt của Nữ Thần Tự Do là gương mặt của một người mẫu, bà Isabellea Boyle, người Pháp. Bà kết hôn với ông Isaac Singer, người sáng chế máy may Singer lúc bà 20 mà ông thì 50 tuổi đời rồi! Người nam dục tính mạnh, cho đến U 90 vẫn thích thú chuyện ấy trong khi phái nữ thì thấy ngượng khi chưa đầy 60! Vì vậy, ngày trước ở nước ta có tục lệ người vợ đứng ra cưới nàng hầu cho chồng khi mình mới ngoài 50. Vợ khỏi bị làm phiền mà lại có người hầu hạ mình nữa. Thật là nhất cử lưỡng tiện!

Một cô bạn tôi ở Pháp ngoài 70 mới gặp được người đồng điệu mà anh chàng nhỏ hơn 7 tuổi nhưng trông xứng đôi lắm. Lúc đầu anh chị kháng khí như thuở mới bước vào đại học nhưng sau ba năm thì nàng nhất định chia tay. Hỏi thì bạn đáp: “Tau mệt lắm, cho anh chàng de cho khỏe!” Cô bạn tôi chỉ cần có người bên cạnh để thủ thỉ tâm tình mà anh chàng thì muốn nhiều hơn nữa!

Vậy trên đời này, ngoài chuyện yêu đương trống mái không có tình yêu chay tịnh (*platonic*) sao? Người Mỹ có câu: “*Love is beyond sexual dimensions.*” “Yes!” Câu trả lời là ở trên đời vẫn có thứ tình yêu đứng trên tình dục. Người bạn thân của tôi sống êm đềm với chồng trong hơn 30 mươi năm. Sau khi người chồng qua đời, tôi mới biết ông không làm được chuyện đó mà bạn tôi vẫn thương yêu trân trọng. Thêm chuyện một người quen nữa ly dị chồng vì không hợp tính hợp tình. Hơn 10 năm sau bà gặp và yêu một ông chưa vợ. Khi cưới nhau rồi bà mới biết ông không thể nhưng bà vẫn vui vẻ quý mến chồng! Tôi chắc vẫn có nhiều mối tình thuần khiết như vậy ở trên đời mà mình không biết đó thôi.

Yêu người dù không được đáp lại nhưng vẫn cứ yêu. Biết “*yêu là chết trong lòng một ít*” nhưng nhiều người vẫn sẵn sàng chấp nhận ‘*cái thú đau thương*’ ấy vì nếu đi trọn đường trần mà không một lần được yêu hay không một lần biết yêu thì đời buồn tẻ biết mấy! Hãy nghe nhạc sĩ Nguyễn Văn Khánh rên siết trong cái thú đau thương:

*Lòng vẫn biết nếu yêu rồi một ngày
Là đến với đón đau
Nhưng sao trong ta cứ vẫn yêu vẫn nhớ
...
Tình đó khiến xui lòng ta đau
Rồi với bao ngày lặng lẽ sống
Nỗi đau trong lòng người yêu vẫn yêu hoài...
(Nỗi Lòng)*

Ở tuổi nào con người cũng có nhu cầu yêu thương. Bà già đã 84 cũng còn muốn tìm bạn, dĩ nhiên không phải để thỏa mãn ái dục. Bà chỉ cần một đối tượng để thương yêu, để săn sóc, để cùng nhau khi xem hoa nở, khi chờ trăng lên. Phái mạnh thì có nhu cầu chinh phục. Ở tuổi nào mấy ông cũng muốn thử xem mình còn dụ được phái đẹp không và phái yếu cũng muốn xem mình còn sức hấp dẫn không. Và cả anh lẫn chị đều đóng kịch. Nếu có dịp là anh chị, kể tung người hứng cho vui tuổi vàng nhưng nếu chàng muốn tiến tới thật thì nàng nhất định rút lui vì không ai dại gì đến tuổi gần trời xa đất mà còn phải nâng khăn sửa túi cho ai!

Quả thật tình không đợi tuổi! Thời nay ai còn đọc mục tìm bạn bốn phương sẽ thấy những chàng và nàng ở tuổi 70, 80 vẫn trả tiền cho nhà báo mong tìm bạn tri âm, tri kỷ hay tìm nhau trên Facebook. Tôi thì nghĩ sống ở trên đời, dù ở phương trời nào, dù ở tuổi nào, nam nữ vẫn có từ tính thu hút nhau. May mắn là những ai khi gặp người đồng điệu, được hát câu:

*Tình cho nhau môi ấm,
Một lần là trăm năm.
(Tình Sầu - Trịnh Công Sơn)*

Nguyễn Ngọc Hoàng Thị Quỳnh Hoa

Cali cuối Hạ 2022.

Nguồn: art2all.net

www.vietnamvanhien.org

